

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Chrysostomi prudentia, & de concionatoribus iudicia. Capvt XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Chryſoſtomi temperantia, & fragilitas.

CAPVT XXII.

Alebat hanc orationem inſignis victus frugalitas, quam ille tota vita excoluit, vt quæ grauiffimorum ſtudioſorum comes eſſet perpetua, magnumque conferret ad contemplationem adiumentum, ſic enim ſe res habet, vt ſcripſit, S. Nilus, *Sobrius mens, vt ſtella ſereno celo fulget dulcius*. Contra qui culinae nidoſe, gulaque vaporibus obſeſſus teneatur animus, quid poteſt ſua natura dignum, quid ſplendidum commentari? Faciebat hæc eibi parcimonia, vt non lubenter conuiujs intereſſet, ſed cum leuiſſimo cibo naturæ ſatisfeciſſet neceſſitati, in ſua ſe iugendiſſimam illam mentis ſolitudinem totus abdebat. Quæ obrem illi qui eius innocentiam furioſiſſimis maledictis conſiderunt, accuſatores inter cætera criminationum capita, illud non omittit. *Quod hoſpitalitatem deſeruit ſolus ſtudentis comedere.*

Vide Baro.
407.

Calliodorus hoc ipſum ſtomachi debilitati à plerisque aſcriptum commemorat, de quo etiam valetudinis incommodo queritur epiſt. 6. ad Olympiadem.

Ab ipſius mortis ianuis reuocatus hæc ad te ſcribo. (Deinde) Hyems enim grauior, quam ſolebat exorta, grauiorem quoque nobis ſtomachi hyemem inuexit: nihiloque melius, ac commodius, quam qui mortem obierunt, imo etiam grauius hos duos meſes confecei: Hactenus enim lucis huius uſura fruebar, vt malorum quibus vndique afficiebar ſenſu afficerer.

Homil. 13.
Ad Philip.

Quo autem odio proſequeretur intemperantiam, teſtantur eius homilia contra luxum, ebrietatem, & crapulam acerrimo ſtylo conſcriptæ, quin frequenter mouebat, *Gula terminum præſigendum eſſe, natura parcimoniam.*

Palladius qui eius vitam per dialogum cõſcripſit, hæc de eius victu inſeruit. Ipſe ſolus edebat, vt ex parte noui, ob iſtiſmodi cauſas. Primò quidem ob calorem capitis abſtemius erat, niſi quod in æſtu, eo quod Diarrhodon appellatur, utebatur. (Eſt autem *diarrhodon* vini ſpecies ex roſis compoſiti) Secundo quoniam infirmitatis cuiuſdam gratia, eius ordinem deſiderabat, adeo vt ſæpius quæ fuerat parata in-

grata viderentur, & quæ non aderant, inquit oporteret. Deinde plerumque eibi oblitus ad velperam vsque ieiunabat, partim occupatus Ecceſtaſticiſ curis, partim ſpiritualibus intelligendis abſtractus. Contendebat enim, vt eum nihil ſacrarum literarum præteriret.

Tanta autem fuit vitæ puritate, vt ex quo Ioannis baptiſimum acceperit, nunquam omnino iura. *Moſchus* rit, aut aliquem iurare compulerit, aut menti in prat. Spi- tus ſit, aut cuiquam maledixerit, aut ſcurilia *viſ. c. 191.* locutus fuerit, aut iocos amiſſerit.

Chryſoſtomi prudentia, & de concionatoribus iudicia.

CAPVT XXIII.

Verum licet pernultæ, eæque ſplendide virtutes non parum in eo obtinent commendationis, vna tamen inter cæteras elucet prudentia, cuius præſidio ille, quas inſat micantium ſiderum collucere videmus, omnes honeſtatis diuitiæ reguntur, inſtruantur, & ſumma quadam ſuauidate diſpenſantur.

Incluſus variis famulatur ſpiritus aſtris,

Inque ſuum certis motibus urget opus.

Quantus autem huius virtutis vigor fuerit in ſancto Chryſoſtomo, teſtantur, & ea, quæ de concionatorum virtutibus non minus magiſ- *Hom. 9. in* ficè, quàm fructuoſè multis in locis incul- *2. ad Ti-* *Hom. 3. in* *1. ad Corin.* *Hom. 38. ad* *cat.*

Tria cenſebat eſſe ſacri oratoris officia præcipua, arguere errantes, obſeruare iniuſtos, increpare ſceleratos. *pop. & hom. 30. in Acta. Hom. 33. in*

Vitam rectam optimum ſyllogiſmum.

Concionatores qui humiliter aſſentarentur, aut incunda cuique loquerentur, dicebat eſſe *cy- P. ſal. 115.* *Hom. 9. ad* *popul.* *Antioch.*

Sentiebatur morandos eſſe cum charitate errantes, quippe, vt aiebat, Magnus Doctõr eſt charitas. *Hom. 30. ad popul. ad Gal. 6. H3.*

Laborioſum eſſe oportere concionatorem, & ſedulum, tanquam Chriſti Apiculam. *6. ad Eph. 16. ad pop.*

Eundem ſciſcitari oportere de moribus populi, non ex curioſitate, ſed ex ſalutis prouiſione. *Antioch. Hom. 17. ad*

Temerarium eſſe qui ſe periculo fruſtra ingereret, cum nulla cauſa, aut neceſſitas poſtularer, Antioch. De formidinum ageretur, tanta facilitate corpus exuendũ. In dicendi *popul. De formidinum ageretur, tanta facilitate corpus exuendũ. In dicendi* *quanta*

ptima ho. quanta vestimentum, eum in lectum quis se co-
in Psal. 115. fert.

Rom. 3. ad Tit. Cauendam sacro Oratori in carpentia vitij
iracundiam, sed quod olim Phinees fecit, iugu-

Rom. 6. landum, & non irascendum. Hoc est, sceleru ver-

3. in Timot. bi diuini gladio sine ulla vitiosa animi commo-

Rom. 8. in 1. ad Timo. suam explere videatur cupiditatem.

27. in 1. Co. Inter concionandum personas nominatim non
vint. esse perstringendas, sanare enim oportet errantes,
non efferrare.

Maiorem concionis partem moribus recte im-

pendi.
Tria ad ciuitatis perfectionem esse necessaria,
pietatem ciuium, misericordiam in pauperes, no-

mitatum detestationem.
Ecclesiasti balbutiendum sed cum populo

quo sit fructuosior.
Eundem oportere summa patientia esse pradi-

rum, & tranquillo animo more piscatorum ex-

pectare, donec pisces se in rete induant.
Cauetas omnino concionator a vanitate, &

delicijs, duobus scopolis in illo concionum freto

vehementer periculosiss. Studeat tamen valetu-

dini, quo suo ministerio defungi alacris possit.
Nec facilem, nec omnino auram habe-

at ad ea qua deferuntur crimina.

Chrysostomi humilitas.

CAPVT XXIV.

Nitebantur autem extremae virtutes insignis modestiae, demissionisque radicibus, quam a puero vehementer admauit, nam cum parentes pro suae nobilitatis splendore cum lauto quodam seruitio stipatum vellent scholas frequentare, totam illam humanarum rerum pompam modestissimus adolefcens repudiauit, & vix eo adductus est, vt vno duntaxat famulo vteretur. Cumque magnum illud ingenium quod supra aetatem se efferebat, non possent homines non admirari, crebrisque gratulationibus prosequi, oblatos sibi etiam tum in hoc primo aetatis limite magno a scholarum moderatoribus honores terre non poterat, sed grauare adeo sustinebat, si qui modo comiter abijci non possent, vt cum facile intelligeres onera, non honores gerere. Quamobrem eo tempore quo de ingenij claritate, praestantissimaq; eloquen-

tia spes omnium maximae adblandiebantur, se in solitudines proripuit, vt humanam gloriam forti animo calcata subigeret. Quanto vero hominum conatu ex ea vitae quam elegerat tranquillitate ad sacerdotia, curasq; ecclesiasticas sit proiectus, nemo nescit. In amplissima porro dignitate collocatus ita se gefit, vt, Non sua saena immolare, quod vetatur in sacris; sed contentissimo quodam animi ardore in Dei gloriam niti videretur. Itaque plausus & acclamationes oderat, humanas laudes respuebat; Nullum illi acroama durius quam disertu laudatoris oratio, nihil modestis auribus grauius quam assentatio videbatur. Contra acerbam exilij ignominiam, angores animi, corporis iam aetate & morbis confecti cruciatus suas existimabat delicias, & haec quidem magno conscientiae theatro contentus patientissime deuorabat, vt nec vellet in publicum si posset affluere constantiae famam. Nam & in epistola ad Olympiadem ait, se in suis arumnis volitare, & exultare, quasi ingentes nactus esset diuitiarum praecipit, vt haec contineat, nec cuiquam enunciet, imo etiam eorum ora qui haec narrantur comprimant.

Habacuc. 1. 16.

Vide ep. 14. ad Olymp.

Eiusdem constantia, & grauitas.

CAPVT XXV.

Verum, vt cum de rebus ipsius ageretur, nihil erat humilius, sic vbi Dei causa & religio suadebat, nihil erat altius, nihil constantius. Equidem miror hominem inter haec aulae fulgura & corruscationes, inter excussam vim procellarum, inter iactus fulminum, iam ictum, iam fumentem, iam nefarijs illis credis in sanctissimum caput injectis ardentem, omnes scelerum machinationes, & omnes imperiorum fastus, veluti ruentis in se caeli pondus ineluctabili quodam vigore spiritus excipere.

Quis enim non suscipiat primum magni illius Ioannis cum Gaina congressum? Venit homo Arianus Constantinopoli Arcadij Imperatoris tumens amicitia, magnum aliquid anhelans, adumbrata bellicarum rerum gloria circumfluens, ingenti militum satellitio, & Arianis clientibus quasi canum gregibus vndique succinctus. Et ne quid ad singularem malitiam decideret, quae suam scelere potentiam

Vide Theod. 1. c. 32.

Baro. an. 400. 72.

GGGG Jarua